N°. 71. A°. 1832.

SURINAAMSCHE COURANT.

MAANDAG DEN 3den SEPTEMBER.

ALGEMEENE SECRETARIJ.

Den 29 *Augustus* 1832.

De Heer Mr. PHILIP DE KANTER, door Z. M. den Koning; bij besluit van 6 Maart 1832 N°. 68, benoemd zijnde tot Procureur Generaal der Nederlandsche W. I. Bezittingen, heeft den voor die betrekking, mitsgaders voor die van Lid van den Hoogen Raad, en Advokaat Fiscaal bij het Militair Geregtshof der Nederlandsche W. I. Bezittingen, bepaalden Eeden, in handen van den Generaal Majoor, Gouverneur Generaal der Nederlandsche W. I. Bezittingen afgelegd.

Voorts heeft, ten gevolge van bovenstaande benoeming, de Heer Mr. H. R. HAIJUNGA, tot dusverre fungerende Procureur Generaal der Nederlandsche W. I. Bezittingen, weder hervat deszelfs functiën van President van de Regtbank van Kleine Zaken, sedert den 27sten December 1831, zijnde waargenomen door den Heer Mr. P. FIERS SMEDING, Lid van het Hof van Civile en Crimineele Justitie alhier.

De Algemeene Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

ALGEMEENE SECRETARIJ.

Den 30 *Augustus* 1832.

De Gouverneur Generaal gelet hebbende op de ingekomen berigten, dat de *Cholera in Noord-Amerika* zich heeft geopenbaard: mitsgaders op de mogelijkheid, dat deze ramp van daar in deze Kolonie zoude kunnen worden overgebragt.

Is ernstig bedacht geweest om zoo veel mogelijk aan het thans bestaande quarantaine wezen eene betere inrigting te geven, en om in tijds te doen onderzoeken naar de te nemen maatregelen tegen het *Casu quo* verschijnen dier ziekte in deze Kolonie.

Ten gevolge van die overweging, is door Zijne Excellentie eene Commissie daargesteld, bestaande uit de Heeren Medicinæ Doctores:

F. W. HOSTMANN,
C. HERING,
E. R. SCHLÖRHOLTZ,

en den 1sten Officier van Gezondheid aan Boord van Z. M. Corvet *Hippomenes;* en zulks onder het præsidie van den fungerenden Raad Commissaris voor de Inlandsche Bevolking, President van het Collegium Medicum; zullende de Commissie worden bijgestaan door den Scriba van het Collegium Medicum, welke bij dezelve als Amanuensis zal fungeren; welke Commissie over voorschreven onderwerp zal beraadslagen, en aan den Gouverneur Generaal een beredeneerd Rapport deswege zal indienen.

De Algemeene Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

ALGEMEENE SECRETARIJ.

Den 30 *Augustus* 1832.

Van wege Gouverneur Generaal in Rade, wordt hiermede bekend gemaakt, dat, ten gevolge van het daaromtrent gedaan verzoek, Brieven van Manumissie zijn verleend geworden aan den Slaaf ANDRÉ, toebehoord hebbende aan JOHANNES ANDRIES DONEUS, en dat gemelde gemanumitteerde voortaan zal heeten:

ANDRIES DUIVINGA.

De Algemeene Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

NEDERLANDEN.

'S GRAVENHAGE, den 24 Junij.

Uittreksels uit Brusselsche Dagbladen van 20 Junij:

Omtrent den staat van zaken in Europa en voornamelijk in Belgie, heeft de heer Destouvelles, in de Kamer der Afgevaardigden, de volgende belangrijke redevoering gehouden:

» Mijne Heeren, de algemeene ontwapening wordt niet bewerkstelligd; de Mogendheden nemen eene krijgszuchtige houding aan; het traktaat van November blijft buiten werking.

» Belgie kan niet onverschillig blijven bij deze houding van Europa, met de zorg ter behartiging van deszelfs dierbaarste belangen over te laten aan de diplomatie.

» De Vergadering heeft aan den Koning de gedachte des lands doen kennen. Z. M. heeft die gedachte bevroed.

» Het contingent voor het staande leger, door de wet op 80,000 man bepaald, is geheel op de been gebragt; 20,000 burgerwachters zijn volledig gewapend. Wij tellen thans 100,000 strijdbare mannen, verlangend om te velde te trekken.

» Des ongeacht is eene reserve-armee voor ons nog een vereischte. Deze is onmisbaar ter voltooijing eener goede militaire organisatie. De wet tot dit einde door de regering aangeboden is door twee sectiën in onderzoek genomen, het beginsel is van is eenstemmig aangenomen.

» Door middel van het nieuwe ontwerp zal men eene betere organisatie kunnen bereiken en bezwarende kosten uitwinnen.

» Het ontwerp doet de inconstitutionnaliteit verdwijnen, en vervult alzoo de inzigten der sectiën, door in stede van het mobiliseren van den eersten ban der burgerwachters, eene nieuwe oproeping daar te stellen van 30,000 man nieuwe militie.

» De centrale sectie heeft den minister van oorlog uitgenoodigd tot haren arbeid te willen mede werken; deze heeft zich gehaast daaraan te voldoen.

» Het nieuwe ontwerp bereikt niet de 20,000 reeds georganiseerde burgerwachters, het doet deze mede tellen in de aanvraag tot 50,000 man, doch onderwerpt hen aan de beschikkingen der nieuwe wet.

» De klassen der militie van 1826 tot 1831 staan onder de wapenen.

» Het art. 1 der nieuwe wet magtigt de ligting van 30,000 man, en art. 2 roept ter formatie dier 30,000 man de miliciens der klassen van 1826 tot 1831 op.

» Het art. 3 heeft betrekking tot de verdeeling; het stelt die cantons vrij, van welke de 1ste ban der burgerwachters in actieve dienst staat.

» Mijne Heeren, Belgie heeft tot instandhouding van den vrede, tallooze en zeer zware opofferingen gedaan; het zal daarvoor het loon ontvangen."

FRANKRIJK.

PARIJS, 22 Junij.

Patriote Franc Comtois: Een brief te Besançon ontvangen, meldt dat aan den Heer Prefekt van den Neder-Rijn eene telegrafische depeche zoude gezonden zijn, om hem te waarschuwen, dat de Hertogin *de Berry* en de Maarschalk *Bourmont*, uit de Vendée ontvlugt zijnde, zich naar den Elsas begaven, met oogmerk om de Duitsche grenzen te bereiken.

In de Vendée schiet de insurrectie wortel; de benden stroomen bij hoopen uit de naburige departementen naar dat brandpunt der legitimiteit. Zij zullen bedwongen worden; doch welke moordtooneelen zal men bijwonen en hoeveel bloed zal er vergoten worden, hetwelk men misschien ten dienste des Vaderlands kon noodig hebben!

GROOT-BRITTANNIE.

LONDEN, den 21 Junij.

De *Globe* verklaart, dat, wat ook in de conferentie moge verhandeld zijn, hij zich verzekerd houdt, dat noch het Engelsche noch het Fransche Gouvernement, hoe begeerig dezelve ook mogen wezen, om het belgische vraagstuk tot eenen vredelievenden uitslag te brengen, de verbindtenissen, die zij bij het tractaat van 15 November met Koning *Leopold* hebben aangegaan, zullen vergeten of verbreken.

De blokkade van Madera is door Don *Pedro* opgeheven.

De aangelegenheid der *tienden* baart steeds veel onrust in Ierland.

MENGELINGEN.

NIJVERHEID VAN *OUD-NEDERLAND*.

Allezins opmerkelijk is het, hoe zeer de nijverheid der bewoners van Oud-Nederland, reeds van oudsher, over vele andere volken, rijkdom en geluk heeft uitgespreid. Tot op dien tijd der ontdekking van de Westelijke kusten van Afrika en van den weg naar de Indiën voorbij de Kaap de Goede Hoop, doch vooral tot op het ontdekken van Amerika, bestonden er tusschen de onderscheidene volken weinige of schier geene weldadige onderlinge betrekkingen. Vóór dat tijdsgewricht leefden de volkeren, als het ware, onder eene aaneenschakeling van barbaarsche onderlinge aanvallen en overmeesteringen, die de plundering ten doel, de verwoesting ten uitwerksel hadden. Dweepzieke partijwoede en godsdienstig geloof, en heerschzucht stuitenden gedurende eene reeks van eeuwen de beschaving en derzelver volgens de weldadige ontwikkeling van den handel en de nijverheid, verdoovende alzoo allerwege de edele zucht tot redelijke vrijheid en onafhankelijk volksbestaan. Wel dreven eenige onder den naam van Hanzésteden verbondene plaatsen, als ook sommige Italiaansche gemeenebesten eenigen handel op Kadix en Lissabon, destijds de stapelplaatsen van wat de beide Indiën zeldzaamst en kostbaarst aanboden, maar derzelver vertier was zeer beperkt, vermits er onder de natiën geene toereikende kapitalen en hulpbronnen, geen genoegzame rijkdom van productie aanwezig waren, om de grondslagen tot wederkeerig voordeelige ruilingen te kunnen uitmaken. De meeste volkeren kwijnden, en leidden hun bestaan als in eene slaapziekte voort, te eenemaal onbewust van de voordeelen en hulpmiddelen, welke hun eigen grond hun kon opleveren.

Onder zulk eenen staat van de algemeene verdooving, tot welke zoo vele natiën, inzonderheid in Europa, vervallen waren,

was het wenschelijk geworden dat een volk mogt oprijzen, hetwelk over de werkelooze wereld leven en vertier, kundigheden en arbeidzaamheid uitstorten zoude, door op alle markten eenen weldadigen af- en aanvoer van de schatten des aardrijks te weeg te brengen; een volk allerlei voortbrengselen tot de meest gematigde prijzen zoude leveren kunnen; dat van elke natie het overtollige of ontbeerlijke tegen het door haar ontbeerde van alle overige natien voortkomende, zoude verwisselen kunnen; dat, met één woord: geest en leven zoude verwekken in het onderling vertier de algemeene natuur en kunst-productie, en onder de gestadige omzetting van levensmiddelen, koopmanschappen en kapitalen, allerwege de bevolkingen, onder steeds aangroeijende welvaart, zoude doen toenemen; allerwege door deszelfs handel en nijverheid den landbouw, het fabrijkwezen en alle de takken van algemeenen en individueelen voorspoed zoude doen welvaren.

Aan de bewoneren der aloude zeven provincien van Nederland, aan de bewoneren van *Oud-Nederland* was het voorbehouden, zoodanige onmetelijke voordeelen, over Europa en het overige gedeelte der wereld uit te storten. Nog naauwelijks der dwingelandij zich ontworsteld hebbende, besloten reeds de zeven vereenigde gewesten, door middel van zeevaart en koophandel, zich met andere volkeren in algemeen voordeelige verbinding te stellen, wèl verzekerd, dat alter welvaart ook hunnen bijzonderen voorspoed zoude ten gevolge hebben; van welke hunne verhevene staatkunde dan ook de heilrijkste zegeningen het uitwerksel zijn geweest.

Do veroveringen, welke in lateren tijd de bewoners van Oud-Nederland achtervolgende in de Oost- en West-Indiën en in Afrika maakten, ontsproten uit de natuurlijke middelen, welke zij aanwendden om hunne vijanden, die op hunne slavernij en vernietiging doelden, alle mogelijke afbreuk te doen; terwijl diezelfde veroveringen daarna tot bevordering hunner welvaart, tot vermeerdering van hunnen rijkdom hebben verstrekt. Ook nog ten huidigen dage zijn wij in het bezit dier veroveringen, doch, nademaal der volkeren bedrijvigheid van allen kant in ontwikkeling is gebragt, en vorsten en volken, door het schitterend voorbeeld van Oud-Nederland, de voordeelen van handel en nijverheid hebben leeren kennen en waardeeren; thans nu nijverheid en mededinging ons van alle zijden omringen en van de voordeelen zich meester maken, die den grondslag tot ons roemvol volksbestaan hebben uitgemaakt, thans is het eene onzer duurste en eerste verpligtingen geworden, van alle betamelijke en onberispelijke middelen gebruik te maken die, dit ons volksbestaan kunnen doen voortduren, en hetzelve kunnen doen bevestigen en uitbreiden; en voorzeker was er nimmer een tijdsgewricht voor ons van grooter gewigt, dan het tegenwoordige, nu wij, door den zoo gelukkigen keer der zaken, van het met ons onvereenigbare Belgie zijn gescheiden, en ons eigen eerwaardig, eendragtig en vrijheidkoesterend volksbestaan, alleen in ons zelven hebben wedergevonden, onder het zegenrijk echt landsvaderlijk bestuur van eenen wijzen en grootmoedigen Koning; nu wij alzoo zijn losgemaakt van eenen knellenden band, die vroeger of later, maar onbetwistbaar zeker, den volslagen ondergang van het ons zoo dierbare Oud-Nederlandsche vaderland zoude hebben ten gevolge gehad.

Wat onze overzeesche bezittingen betreft, ondervinden wij reeds welke onschatbare voordeelen de verstandige verbeteringen door onzen Koning ten aanzien van Java bevolen en door de Indische Regering op het doelmatigst in werking gebragt, voor dat pronkjuweel der schepping, hebben gewrocht. Doch wij bezitten ook nog andere hoogst belangrijke koloniën in den onmetelijken Indischen Archipel, in de West-Indiën, in Afrika; bezittingen, overwaardig onzen warmste belangstelling; de rijkdom onzer overzeesche bezittingen op de welvaart van onzen handel, onzen landbouw en ons, in veelvuldigheid van aard en in kwaliteit en soort van productie onbegrensd, fabrijkwezen den grootsten invloed uitoefent, en, naar gelang der toeneming onzer nijverheid, meer en meer dien invloed zal uitoefenen. Het wordt derhalve voor ons meer dan tijd, de belangen onzer bezittingen in Oost- en West-Indiën en in Afrika, meer dan voorheen, in het naauwst verband met het Moederland te beschouwen; zoo als dan ook, van den anderen kant, meer dan vroeger, in den voorspoed van ons Oud-Vaderland wordt belang gesteld door bevolkingen die met ons, als leden van één zelfde huisgezin, dezer wederkeerige belangstelling deelen, ofschoon zij van op twee tot vier duizend mijlen afstands van ons verwijderd leven; en het lijdt geen twijfel dat juist in deze wederzijdsche belangstelling de wezenlijke grondslag is voor de duurzaamheid van ons onderling gelukkig volksbestaan.

Wij zullen deze en gene, ons belangrijk voorkomende Handelsartikelen van vroegeren en lateren tijd in overzigt nemen, met elkander in vergelijking brengen en daaruit eenige nuttige wenken trachten op te sporen en aan te wijzen.

Onder de belangrijke artikelen, die, vroeger, tijdens het bestaan onzer Oost-Indische kompagnie, ons door onze Oost-Indische schepen of retourvloten, werden aangebragt, behoort ook de *Indigo*, die onwaardeerbare verfstof, die vóór eeuwen reeds op onzen Handel en op ons fabrijkwezen, met name op onze verwerijen, den heilrijksten invloed had. Daar wij van dit artikel uit de Oost-Indiën de grootste aanvoeren hadden, werd onze koophandel door deszelfs uitgebreide betrekkingen in de gelegenheid gesteld om met hetzelve in de behoeften der Europesche verwerijen en andere fabrijken te voorzien, waardoor de Hollandsche Handelaren zich aanzienlijke schatten verwierven, en van welke nog ten huidigen dage vermogende kapitalisten, vooral in Amsterdam, aanwezig zijn. Onze Oost-Indische Handel in Indigo dagteekend zelfs van vóór de oprigting der Oost-Indische kompagnie, zijnde toen reeds voor rekening zoo van particulieren als van genootschappen, in Amsterdam, Rotterdam en Zeeland, onderscheidene schepen op de Oost-Indiën uitgerust, zoo als: in het jaar 1595, twaalf, in 1598, twintig; in 1600, acht; en in 1601, zeventien schepen; zonder de schepen mede te rekenen, die teruggekomen waren, en weder afgezonden werden. Van deze voor rekening van bijzondere lieden ondernomen togten was die in den jare 1601, van den Vlootvoogd *Joris van Spilbergen*, de laatste.

(Het vervolg hierna).

Gedrukt te *Paramaribo*, bij de Wed. J. BRINK.